

Överförmyndarnämnden

Årsrapport 2024

Revisionskontoret

Diarienummer: SR-2024-5

Beslutad av revisorskollegiet: 2025-05-08

Innehållsförteckning

1	Slutsats utifrån årlig granskning	3
1.1	Verksamhet.....	3
1.2	Intern kontroll	3
1.3	Ekonomi.....	3
2	Grundläggande granskning	4
2.1	Verksamhet - granskningsresultat	4
2.2	Intern kontroll - granskningsresultat.....	5
2.3	Ekonomi - granskningsresultat.....	5
3	Om årlig granskning.....	6
3.1	Bedömningsskala	7
3.2	Granskningsansvariga	7
4	Bilaga: Förklaringar till begrepp.....	8

Omslagsfoto: Apelöga

1 Slutsats utifrån årlig granskning

Den sammanvägda bedömningen, utifrån den årliga granskningen, är att överförmyndarnämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att verksamheten från ekonomisk synpunkt har bedrivits på ett tillfredsställande sätt.

Område	Bedömning
Verksamhet	● Ändamålsenlig
Intern kontroll	● Tillräcklig
Ekonomi	● Tillfredsställande

1.1 Verksamhet

Den sammanvägda bedömningen är att överförmyndarnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningen grundar sig på att genomförd granskning inte visar på annat än att nämnden har arbetat i enlighet med reglementet för nämnden samt fullmäktiges mål och uppdrag, liksom att nämnden i huvudsak har levt upp till tillämpliga författningar. Brister har dock noterats vad avser dröjsmål avseende ärenden om byte av ställföreträdare och anmälan/ansökan. Vidare riktar Länsstyrelsen allvarlig kritik till nämnden för passiv handläggning i ett ärende om förordnande av god man.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens verksamhet i övrigt.

1.2 Intern kontroll

Den sammanvägda bedömningen är att överförmyndarnämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att nämnden under året har följt reglementet för intern kontroll. Nämnden har beslutat om en intern kontrollplan som har följts upp under året och rapporterats till kommunstyrelsen. Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens arbete med intern kontroll i övrigt.

1.3 Ekonomi

Den sammanvägda bedömningen är att överförmyndarnämnden har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att nämnden har följt Malmö stads riktlinjer vad gäller att bedriva verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna. Nämnden har även följt upp ekonomin och rapporterat till kommunstyrelsen.

Bedömningen grundar sig vidare på att det inte har framkommit några väsentliga brister i nämndens förvaltning av ekonomin i övrigt.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

2.1 Verksamhet - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att överförmyndarnämnden har följt Malmö stads budget och riktlinjer avseende målstyrning, måluppfyllelse och uppdrag.

Nämnden har fortsatt haft utmaningar vad gäller bristen på ställföreträdare. Under året har det förekommit dröjsmål avseende ärenden om byte av ställföreträdare och anmälan/ansökan. De långa handläggningstiderna beror främst på en generell brist på ställföreträdare, en särskild brist på ställföreträdare som åtar sig komplexa uppdrag samt kö hos förvaltarenheten. Utökningen av antalet ställföreträdare hos förvaltarenheten har blivit något fördröjd och skett senare under året än planerat.

Vid årsskiftet 2024/25 hade samtliga av 2023 års årsräkningar granskats.

Nämnden berörs av två av kommunfullmäktiges mål, målet om att arbeta för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor samt målet om en god och likvärdig service. Nämndens bedömning är att bidragen till målen har uppnåtts under året för båda målen. Revisionen har begärt in underliggande dokumentation som ligger till grund för nämndens bedömning av bidraget till målet om god och likvärdig service. Den dokumentation som revisionen tagit del av bedöms överensstämma med på vilket sätt nämnden använder dessa underlag för att underbygga sina resonemang i bedömning att bidrag till målet. Nämndens bedömning av bidrag till detta mål är tillförlitligt.

Länsstyrelsen genomförde sin årliga tillsyn av verksamheten i oktober 2024. Vid inspektionstillfället granskades akter avseende godmanskap för ensamkommande barn, förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Av Länsstyrelsens protokoll framgår att nämnden får allvarlig kritik för passiv handläggning i ett ärende om förordnande av god man. Länsstyrelsens bedömning är att då arbetssituationen generellt förbättrats på myndigheten sedan 2021-

2022 behöver inte nämnden återrapportera särskilt om vidtagna åtgärder. Vidare får nämnden kritik för fem av de akter som Länsstyrelsen granskat, bland annat avseende bristande tillsyn, bristande handläggning samt passiv handläggning.

Genomförd grundläggande granskning visar i övrigt inte på annat än att nämnden har bedrivit verksamheten i enlighet med reglementet för nämnden och fullmäktiges beslut, liksom att nämnden har levt upp till tillämpliga författningar.

2.2 Intern kontroll - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att överförmyndarnämnden har följt Malmö stads reglemente för intern kontroll.

Revisionen har begärt dokumentation för nämndens granskningar gällande Bristande tillgång till gode män eller ställföreträdare samt Bristande uppföljning av mål och verksamhet. Granskningarna bedöms vara tillförlitliga och den dokumentation som revisionen mottagit beskriver tydligt och detaljerat hur granskningarna har genomförts.

2.3 Ekonomi - granskningsresultat

Genomförd grundläggande granskning visar att överförmyndarnämnden i januari 2024 har beslutat om nämndsbudget för 2024 samt interna riktlinjer för ekonomistyrning. Verksamheten har bedrivits inom de beslutade ekonomiska ramarna. Nämnden har även följt upp ekonomin regelbundet och rapporterat till kommunstyrelsen.

Nämnden redovisar ett överskott om 24,5 mnkr. Resultatet förklaras främst av överskott avseende 2022 och 2023 års arvodesutbetalningar som har slutavräknats under 2024. Den ökade avvikelsen i förhållande till prognosen som lämnades i nämndens delårsrapport identifierades av verksamheten först i samband med avstämningar i bokslutet, då genomgång gjordes av samtliga saldon i balansräkningen. Nämnden har därför inte aktiverat signalsystemet för kompletterande ekonomisk information.

3 Om årlig granskning

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och styrelser¹. Stadsrevisionen i Malmö granskar dessas ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga yrkesrevisorerna på revisionskontoret.

Revisorernas uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnder och styrelser är tillräcklig.² Se vidare om begreppen tillräcklig intern kontroll, ändamålsenlig verksamhet och tillfredsställande ekonomi i bilaga i kapitel 5.

Den årliga granskningen består av tre delar:

- grundläggande granskning av samtliga nämnder och styrelser
- fördjupade granskningar, vilka rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter som publiceras på Stadsrevisionens hemsida
- granskning av Malmö stads delårsrapport och årsredovisning.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som god sed³ kräver för att ge en rimlig grund för de förtroendevalda revisorernas bedömning. Granskningen bygger på revisionskriterier, varmed avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterier utgörs exempelvis av lagstiftning, kommunfullmäktigemål och andra beslut av fullmäktige.

Utifrån brister som konstaterats genom granskningen lämnas ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och styrelserna. Stadsrevisionen följer upp om dessa har genomfört åtgärder för att följa revisorernas rekommendationer.

I revisionskontorets årsrapport sammanfattar den sakkunnige yrkesrevisorn all granskning som har genomförts av respektive nämnd/styrelse under det gångna året. Syftet med rapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin ansvarsprövning enligt kommunallagen.

Förvaltningen har givits möjlighet att faktakontrollera årsrapporten, som är ett utkast och inte en allmän offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen.

¹ Begreppet styrelse omfattar här kommunstyrelsen och bolagsstyrelser.

² Kommunallagen, 12 kapitlet 1 §.

³ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR.

De förtroendevalda revisorerna i respektive styrgrupp ur revisorskollegiet träffar nämndens presidium och förvaltningsledning i samband med delårsrapport och årsbokslut.

3.1 Bedömningsskala

Områdena verksamhet, intern kontroll och ekonomi bedöms enligt följande bedömningsskala.

Bedömning	Förklaring av kriterier
 Ändamålsenlig / Tillräcklig / tillfredsställande	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
 Inte helt ändamålsenlig / tillräcklig / tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara helt uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas.
 Inte ändamålsenlig / tillräcklig / tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

3.2 Granskningsansvariga

Revisorskollegiets styrgrupp Omsorg: Pia Landgren, Claes Carlsson, Göran Hellberg, Inger Leite, Berit Sjövall, Per Håkan Linné.

Sakkunnig från revisionskontoret: Julia Campbell, certifierad kommunal yrkesrevisor. Yrkesrevisorn har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Kvalitetssäkring: Ann-Mari Ek, revisionsdirektör, certifierad kommunal yrkesrevisor.

4 Bilaga: Förklaringar till begrepp

Enligt 6 kap. 6 § kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt innebär att:⁴

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Av Malmö stads budget 2024⁵ framgår att kommunfullmäktigemålen anger ett fåtal områden där nämnder och helägda bolag behöver arbeta gemensamt för att åstadkomma en tydlig förflyttning över mandatperioden. Nämnden/styrelsen ska två gånger om året – i samband med delårsrapport och årsanalys - bedöma om bidraget leder till förflyttning i riktning mot de långsiktiga kommunfullmäktigemål som tilldelats nämnden/styrelsen. Inom målområdena finns ett antal uppdrag riktade till vissa nämnder och styrelser. Årliga budgetuppdrag ska redovisas senast i samband med nämndens/styrelsens årsanalys. Fleråriga budgetuppdrag som är pågående ska delrapporteras i samband med årsanalysen.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:⁶

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Nämnden ska i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll⁷ se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Det innefattar bland annat att årligen besluta om

⁴ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 26.

⁵ Malmö stads budget 2024, sidan 26.

⁶ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 27.

⁷ Reglemente för intern kontroll i Malmö stad; antagen av kommunfullmäktige 20/12 2016.

en intern kontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser.

Att nämndens verksamhet sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden:⁸

- klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- bedriver verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Av Malmö stads budget 2024⁹ framgår bland annat att nämnden ska upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning, regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

⁸ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022, SKR sidan 26.

⁹ Malmö stads budget 2024, sidan 26 ff.